



Norges Vassdrags- og Energidirektorat
Middelthuns gate 29
0368 Oslo
Til: nve@nve.no

Skiptvet, 03. august 2026

Klage på vedtak om konsesjon for Wold solkraftverk



Naturvernforbundet er den største natur- og miljøvernorganisasjonen i Norge med over 43 000 medlemmer. Vi har økende medlemstall og engasjerer oss for bevaring av natur og arts mangfold. Det er mye verdifull natur i Østfold, men disse arealene er under hardt press som følge av nedbygging og fragmentering. Naturvernforbundet i Østfold engasjerer seg særlig for utbyggingssaker som truer naturverdier.

Naturvernforbundet i Østfold påklager Norges vassdrags- og energidirektorats (NVE) vedtak datert 22.06.2026 vedrørende anleggskonsesjon til Wold Solkraftverk i Sarpsborg kommune (ref. 202411331-84).

Naturmangfold

I sammenstillingen av klima, miljøtemaer og samfunnsvirkninger i konsekvensutredningen for Wold solkraftverk, er konsekvensen for naturmangfold angitt til positiv. Samtidig peker flere av de innsendte høringsuttalelsene på utilstrekkelig utredning av konsekvensene for naturmangfoldet i og rundt planområdet, og dette støttes av Naturvernforbundet. I begrunnelsen for vedtak svarer NVE at de har lagt vekt på naturmangfold og anser de samlede ulempene som små. Dersom NVEs vurderinger bygger på en utilstrekkelig eller uriktig utredning av naturmangfoldet i arbeidet med konsekvensutredningen, kan dette ha innvirkning på resultatet av utbyggingssakens samlede nytteevaluering etter konsesjonsloven. Den samfunnsøkonomiske analysen av prosjektet spår marginal lønnsomhet, derfor er det svært viktig at den skjønnsmessige vurderingen av de ikke-prissatte virkningene tillegges riktig verdi og vekt, og at vurderingen bygger på et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag.

Østfoldnaturen er under sterkt press av bit-for-bit-nedbygging, derfor mener vi utbyggingssaker må ses i en regional sammenheng og at det må vurderes om tiltaket medfører en fragmentering av natur med negative konsekvenser for naturmangfoldet. Sarpsborgs kommunedelplan for naturmangfold tar for seg dette temaet, men er ikke referert til i konsekvensutredningen. Vi etterlyser også dokumentasjon på at alternative plasseringer av solkraftverket har blitt tilstrekkelig vurdert iht. Forskrift om konsekvensutredninger § 19. Når solkraftverk kan legges til grå arealer (f.eks. på eksisterende bygningsmasse) bør et alternativ av denne varianten utredes.



Blomstereng som avbøtende tiltak

I vår høringsuttalelse til Wold solkraftverk uttrykte vi sterk skepsis til realiserbarheten av å etablere en naturpositiv blomstereng som et avbøtende tiltak i planområdet, blant annet grunnet bonitet, jordsmonn, engartenes krav til voksested og kostnader.

Samtidig bygger konklusjonene i konsekvensutredningen og anleggssøknaden på en samlet vurdering som forutsetter gjennomføring, oppfølging og skjøtsel av avbøtende tiltak, med stor vekt på nettopp etablering av blomstereng i mesteparten av planområdet – noe som gir en positiv samlet konsekvensgrad for naturmangfoldet. Vi understreker kapittel 6.3.7 i konsekvensutredningen: *«Det er vurdert at en storskala etablering av blomstereng over store deler av delområde 3 vil være avgjørende i vurderingen av påvirknings- og konsekvensgraden her, og dermed for den samlede konsekvensgraden.»* NVE sier seg enige i dette i begrunnelsen for vedtaket. Derimot stilles ikke dettesom et vilkår i konsesjonen, og tiltakshaver forutsetter at det avbøtende tiltaket må være økonomisk bærekraftig. Vi viser til NVEs spesielle krav om at jordsmonnet skal ligge mest mulig urørt og at det ikke skal gjøres inngrep i topplaget under byggingen av anlegget. Videre skriver NVE: *«Vi er også enige med høringsparter som mener det er vanskelig å etablere blomstereng i planområdet som består av jord med innslag av høy bonitet. NVE vurderer samtidig at å anlegge blomstereng vil kreve vesentlige terrenginngrep, som ikke er forenelig med å holde terrenget i størst mulig grad intakt. Vi har derfor ikke satt vilkår om å etablere blomstereng.»*

Naturvernforbundet i Østfold er som nevnt svært skeptiske til hvorvidt en funksjonell naturpositiv blomstereng kan etableres i planområdet uten svært stor innsats og høye kostnader. Likevel setter dette tiltaket forutsetningene for vurderingen av konsekvensgrad i KU-ens kapittel 7. (Sammenstilling av klima og miljøkonsekvenser) og vipper konsekvensen fra noe negativ (i delkapittelet) til positiv for naturmangfoldet. Med andre ord tillegges naturpositive tiltak stor vekt i konsesjonssøknaden og har avgjørende effekt på utfallet av konsekvensutredningen, til tross for at foreliggende kunnskap viser at tiltaket i realiteten er uforenelig med planene basert på faglige og økonomiske vurderinger. Naturvernforbundet i Østfold stiller seg sterkt kritiske til dette og etterlyser en realistisk sammenstilling av klima-, miljø og naturkonsekvenser for utbyggingen uten ugjennomførbare avbøtende tiltak.

Klima og CO₂-beregninger

I sammenstillingen av klima, miljøtemaer og samfunnsvirkninger i konsekvensutredningen for Wold solkraftverk er klimaeffekten angitt til stor positiv konsekvens sammenliknet med nullalternativet. I vår høringsuttalelse påpeker vi et betydelig sprik mellom CO₂-beregningen i konsekvensutredningen sammenliknet med vår utregning basert på anbefalt metodikk. I begrunnelsen for vedtak svarer tiltakshaver at NIBIOs kartbaserte klimagasskalkulator for arealbrukssektoren ikke er tilgjengelig for allmenn bruk, og at de derfor har brukt Miljødirektoratets M-1941-verktøy. Det er uriktig – klimagasskalkulatoren er offentlig tilgjengelig og er i bruk i mange av Norges kommuner. Kalkulatoren videreutvikles og driftes i samarbeid med Miljødirektoratet og er tilgjengelig på <https://klimagasskalkulator.nibio.no/>. Dette er [anbefalt metode i henhold til M-1941](#). I begrunnelsen for vedtaket fremkommer det også noe usikkerhet rundt tilstedeværelsen av myr i planområdet, noe som kan påvirke



klimaberegningene – vi etterlyser større klarhet i dette og minner om Naturmangfoldloven § 9 Føre-var-prinsippet.

I klimasammenheng må det også understrekes at projiserte klimagassutslipp for Wold solkraftverk kun gir et positivt utfall når det sammenliknes med utslipp fra europeisk strømmiks. Når det sammenliknes med norsk strømmiks blir solkraftverket i stedet en kilde til klimagassutslipp og ikke-klimavennlig energi (videre beskrevet i konsekvensutredningen). I begrunnelsen for vedtaket svarer NVE at det må vurderes om de negative klimavirkningene bør tillegges vekt som en ikke-prissatt virkning, og at det er blitt lagt vekt på konsekvens for klima som en ikke-prissatt virkning i den samlede avveiningen. Naturvernforbundet i Østfold etterlyser disse vurderingene.

Vi mener klimaregnestykket må gjøres på nytt med oppdatert metodikk og fordi utfallet kan ha innvirkning på konsekvensgraden og klimaeffekten, og dermed den samlede vurderingen av prosjektets nytte. Vi understreker igjen at den samfunnsøkonomiske nytten er beregnet til å være marginal for Wold solkraftverk.

Skog

I vår høringsuttalelse av 31.08.2025 begrunnet vi hvorfor verdien av skogen i planområdet er feilaktig vurdert i konsekvensutredningen når det gjelder naturmangfold, klima og verdi. Vi opplever at dette ikke svares godt nok ut i begrunnelsen for vedtaket. Verdisettingen av et nylig flatehogd område må vurderes for potensialet over tid, ikke som et øyeblikksbilde, når det gjelder fremtidig evne til å bidra til et rikt biologisk mangfold og for ren skogbruksverdi.

Oppsummering

Naturvernforbundet i Østfold understreker at det er prinsipielt og overordnet viktig at utbygging på grønne arealer forankres i en faglig god og allsidig vurdering av nytten og konsekvensene av utbyggingsforslaget, i tråd med gjeldene lovverk som skal ta vare på naturverdier. For Wold solkraftverk mener vi at denne vurderingen delvis bygger på avbøtende tiltak som trolig verken er forenelige med planene eller hadde gitt ønsket resultat innen de økonomiske rammene av prosjektet, og dermed ikke kan legges til grunn for å bygge ut et solkraftverk beregnet til å være marginalt lønnsomt basert på prissatte virkninger. Vi mener det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag, samt at deler av gjeldende kunnskapsgrunnlag er uriktig, for å vurdere konsesjonsspørsmålet for Wold solkraftverk.

Konsekvensvurderingen bør revideres for å gi et realistisk bilde på konsekvensene og omfanget av tiltaket, og en ny klimaberegning bør utføres. Vi understreker særlig at samlet konsekvensgrad i KU-en ikke samsvarer med konsekvensgraden i hvert av delkapitlene da det er uregelmessigheter i hvorvidt avbøtende tiltak er medregnet – for eksempel er konsekvens for naturmangfold i sammenfatningen vurdert til positiv basert på avbøtende tiltak som fremstår som uforenelige med konsesjonsvilkårene, og klimanytten er tillagt stor positiv konsekvens basert på utdatert metodikk. Vi bekymrer oss for at disse uregelmessighetene kan ha vippet den totale nytten av Wold solkraftverk fra negativ til positiv, selv om konsekvensene i realiteten kan være større.



Naturvernforbundet

Østfold

Naturvernforbundet i Østfold ber NVE om å omgjøre vedtaket. Dersom vedtaket opprettholdes, ber vi om at Energidepartementet gjør en ny vurdering av denne saken.

Med vennlig hilsen

Naturvernforbundet i Østfold

Kirkegaten 31B
1632 Fredrikstad

Martine Stave
Fylkessekretær
Naturvernforbundet i Østfold

